[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 994

ਕਵਿਤਾ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਲਖਣੀ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2016 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 459)

24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2018

[ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860- ਧਾਰਾ 366- ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ - ਜਦੋਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਭਿਆਨਕ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਪਾਰਟੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਉਸਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਚੁੱਕਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ ਵੀ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 366 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੜਿਆ ਗਿਆ: ਧਾਰਾ 366 ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਹੋਰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਭੋਗ- ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨਾਲ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਨੇ ਛੇੜਛਾੜ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਸੰਸਕਰਣ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਭਰਮਾਉਣਾ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 366 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

1.1 'ਅਗਵਾ' ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ

ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਨੀਅਤ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪਰਾਧ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਔਰਤ ਨੇ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਉਕਸਾਉਣਾ ਧੋਖੇ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਗਵਾ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।[ਪੈਰਾ 10-12][1000- ਈ-ਐੱਚ; 1001-ਏ-ਬੀ]

1.2 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਫਿਰ, ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਸਨੇ ਛੇੜਛਾੜ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ? ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੌਕੀਦਾਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਿਜਾਣ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਭਰਮਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਮਰ ਦੀ ਬੈਲਟ ਨਾਲ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਉਹੀ ਕੰਮ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਭਰਮਾਉਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਭੜਕਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 13, 14][1001- ਜੀ-ਐੱਚ; 1002-ਏ, ਸੀ, ਈ-ਐਫ]

ਕ੍ਰੈਫ ਫਾਇਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਮਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 467: [2005] 2 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 873; ਧਰਮ ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 306 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ
[2005] 2 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 873 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 7
(2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 306 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 9

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 459 ਆਫ਼ 2016।

2012 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3766 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 06.05.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰੌਬਿਨ ਜੈਸਿੰਘਾਨੀ, ਵਿਕਾਸ ਮਹਿਤਾ, ਵਿਜੇ ਗਾਂਧੀ, ਸਮੀਰ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਰਨਿਮਾ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਸ਼੍ਰੀ ਮੈਨਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਮਹੇਸ਼ ਜੇਠਮਲਾਨੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਆਰ. ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਆਨੰਦ, ਰਾਹੁਲ ਐਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰ. ਐਨ. ਰੈਡੀ, ਡਾ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਬਲਵਾੜਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ।

ਕਵਿਤਾ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਲਖਾਨੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 2012 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3766 ਵਿੱਚ 06.05.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਲਖਾਨੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 04.07.2007 ਦੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2007 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1261 ਵਿੱਚ 03.10.2006 ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ਼ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, 40 ਕੋਰਟ, ਗੁੜਗਾਓਂ, ਮੁੰਬਈ ਦੁਆਰਾ ਸੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 215/ ਪੀਡਬਲਯੂ /2005 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.') ਦੀ ਧਾਰਾ 363 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਮਿਤੀ 04.07.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 363 ਅਤੇ 506 (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2. ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:

(ਏ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 12.09.2003 ਦੀ 247 ਨੰਬਰ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.) ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 06.09.2003 ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਜਨਮਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪਾਰਟੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਕਫ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਮਰ ਦੀ ਬੈਲਟ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਗੁਪਤ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛੂਹਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਅ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ 30.03.2004 ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 363, 342, 324, 354, 323 ਅਤੇ 506 (ਭਾਗ II) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, 40ਵੀਂ ਅਦਾਲਤ, ਗਿਰਗਾਓਂ, ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 363 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਸੀਐਮਐਮ ਨੇ 03.10.2006 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ 2006 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 858 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਇਆ।

(ਸੀ) 03.10.2006 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2006 ਦੇ 1261 ਨੰਬਰ ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 858 ਦੇ 2006 ਵਿੱਚ 2007 ਦੇ 244 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਵਿਧ ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਹਾਇਕ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਮੁੰਬਈ ਨੇ 10.04.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ 2007 ਦੀ 244 ਨੰਬਰ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਡੀ) 03.10.2006 ਅਤੇ 10.04.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2007 ਦੀ 1340 ਨੰਬਰ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 25.04.2007 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 25.04.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਉਕਤ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।

(ਈ) 04.07.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, 03.10.2006 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਗੋਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 363 ਅਤੇ 506(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 13.06.2012 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 342, 324, 323 ਅਤੇ 354 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। 04.07.2007 ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2012 ਦੀ 3766 ਨੰਬਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ, ਮਿਤੀ 06.05.2013 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(ਐਫ) ਮਿਤੀ 06.05.2013 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਆਰ. ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ।

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨੁਕਤੇ:-

4. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

5. ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ:-

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ 06/07.09.2003 ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ 12.09.2003 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 16.02.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 366, 363 ਅਤੇ 506(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕ੍ਰੈਫ ਫਾਈਨੈਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋਮਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 7 ਐਸਸੀਸੀ 467 ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

8. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫੁਸਫੁਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 12.09.2003 ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 366, 363 ਅਤੇ 506(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ 5 (ਪੰਜ) ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੂਰਕ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

9. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਧਰਮਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 306 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਚਰਚਾ:-

10. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"366" ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ, ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਆਦਿ। ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਗਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਡਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।"

'ਅਗਵਾ' ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਜਾਂ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਜਾਂ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪਰਾਧ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਕੀ ਔਰਤ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

11. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਔਰਤ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਭਰਮਾਉਣ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸੀ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਗਵਾ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਗਵਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਅਗਵਾ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੰਡ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਅਗਵਾ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।

12. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖੀਏ।

13. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। 06.09.2003 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਦੋਸਤ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, 07.09.2003 ਦੇ ਸਵੇਰੇ, ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਸਥਾਨ ਵੱਲ ਵਧੇ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, ਉਸਨੂੰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਕਫ ਪਰੇਡ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਉਤਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, "ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ" ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਅਤੇ ਬੈਲਟ

ਨਾਲ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਉਸਦਾ ਸਿਰ ਕੰਧ ਦੇ ਪਾਰ ਵੀ ਮਾਰਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਸਵੇਰੇ 2 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਪਿਤਾ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। 12.09.2003 ਨੂੰ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ, ਯਾਨੀ 19.09.2003 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਕਿ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ। ਫਿਰ, ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਉਸਨੇ ਛੇੜਛਾੜ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ? ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੌਕੀਦਾਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਪੱਖ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਦੇ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛੂਹਣ ਜਾਂ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 366 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਭਰਮਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਮਰ ਦੀ ਪੱਟੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਤੱਥ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤੁਰੰਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਉਹੀ ਕੰਮ ਉਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਭਰਮਾਉਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ।

14. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੰਬੰਧਾਂ

ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਭਰਮਾਉਣਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਹ ਕੇਸ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਭੜਕਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਲੋਂ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 2003 ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 6 (ਮਹੀਨਿਆਂ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰੇਗੀ। ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ